پشت‌پرده طرح اسرائیلی در دانشگاه محیط‌زیست کرج چیست؟

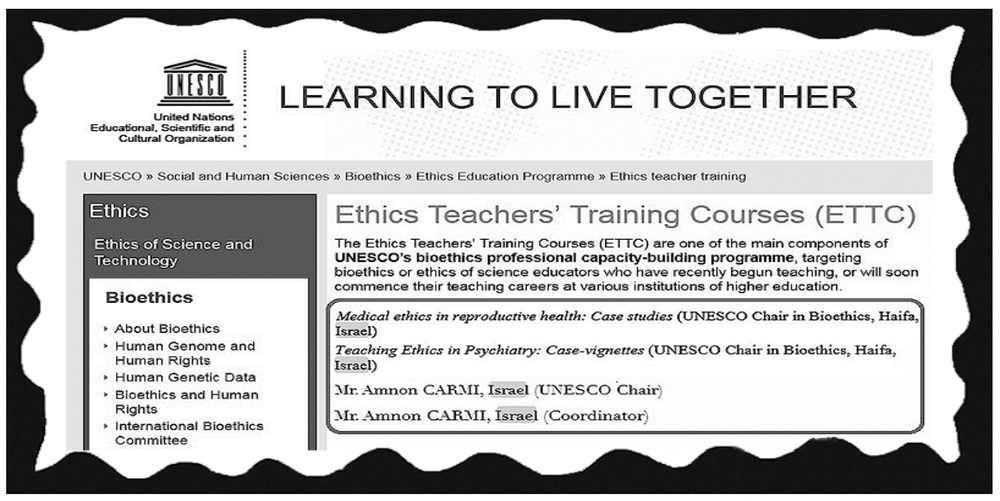

وقتی صهیونیست‌ها «درس اخلاق» می‌دهند!

در بخشی از این منابع محتوایی دوره «معلم اخلاق» به وضوح اشاره شده که «انتشار و جمع‌آوری این جزوه بدون حمایت مالی کمیسیون ملی اسرائیل غیرممکن بود» و همچنین اشاره شده که «حمایت تحقیقاتی این جزوه‌ها توسط دانشگاه حیفا اسرائیل» انجام شده است!

❖

یونسکو اعلام کرده که دوره‌های آموزشی معلم اخلاق در کشورهای مختلف به وسیله کارشناسان بین المللی انجام خواهد شد. همچنین سرفصل‌ها و منابع مختلفی که در این دوره آموزش داده می‌شوند را معرفی کرده است. فارغ از اینکه چه کسی متولی آموزش مطالب مذکور است، سؤال اینجاست که این محتوای معرفی شده چه میزان با فرهنگ و شرع ما همخوانی دارد.

مواردی که از این محتوای آموزشی مشاهده می‌شود جای تامل دارد مثلا بحث اخلاقی بودن یا نبودن اجازه خودکشی به بیماران از منظر اخلاق مبتنی بر ارزش‌های انسانی یکی از مباحث طرح شده در این دوره آموزشی است. از سوی دیگر نیز اگر بنا بود چنین دوره‌ای از سوی سازمان‌ملل با همکاری دانشگاه‌هایی در حوزه‌های علوم انسانی و الهیات یا حقوق و امثال آن برگزار شود، توجیه منطقی داشت به‌خصوص اینکه متقاضیان این دوره رایگان باید حداقل دارای مدرک کارشناسی‌ارشد در رشته‌های حقوق، پزشکی، فلسفه، اخلاق و جامعه‌شناسی بوده و مشغول به تدریس در دانشگاه باشند و مدارکشان چندان هم با موضوع اخلاق نامرتبط به نظر نمی‌رسد، اما چرا این دوره قرار است با همکاری دانشگاه محیط‌زیست برگزار شود؛ سؤال بزرگی است که بی‌پاسخ مانده است.

جالب‌تر از همه اینکه اگرچه دفتر سازمان‌ملل در ایران این اطلاعیه را در سایت خود منتشر کرده، اما در سایت دانشگاه محیط زیست خبری از برگزاری چنین دوره‌ای منتشر نشده است! مسئولین دانشگاه نیز در پی پرسش‌های دانشجویان گفته‌اند که برگزاری دوره در این دانشگاه صحت ندارد.

«معلم اخلاق» را بر هر دوره‌ای که نامگذاری کنید یقینا مورد توجه و استقبال همه اقشار جوامع و کشورها قرار خواهد گرفت. در بررسی منابع معرفی شده از سوی یونسکو به مسئله جالبی برخورد کردیم. نام دانشگاه حیفا اسرائیل در جای جای منابع اصلی‌ترین بخش محتوایی این طرح به چشم می‌خورد!

به گزارش خبرگزاری دانشجو؛ مسئله جالب‌تر اینکه در بخشی از این منابع محتوایی به وضوح اشاره شده که «انتشار و جمع آوری این جزوه بدون حمایت مالی کمیسیون ملی اسرائیل غیر ممکن بود» و همچنین اشاره شده که «حمایت تحقیقاتی این جزوه‌ها توسط دانشگاه حیفا اسرائیل» انجام شده است!

به‌علاوه دکتر Amnon CARMI اسرائیلی نامی است که در جای جای این اسناد به چشم می‌خورد، وی مسئول هماهنگ‌کننده و در واقع سر تیم جمع‌آوری این محتوای آموزشی بوده است.

در این بین سؤالی که خودنمایی می‌کند آن است که چه کسی پای این سازمان را به ایران باز کرد؟ بحث این کمیته در جلسه هیئت وزیران مورخ ۶۶/۶/۲۹ مطرح و تصویب می‌شود اما از آن زمان مسکوت مانده تا در سال ۱۳۹۵ توسط دکتر محمد فرهادی وزیر علوم وقت جهت اجرا ابلاغ می‌شود. اینکه فرهادی مصوبه زمان وزارت خود در دولت مهندس موسوی را بار دیگر از لابه‌لای اسناد بیرون کشیده و ۲۹ سال بعد در دولت تدبیر و امید جهت اجرا ابلاغ می‌کند خودش محل سؤال است. چه دست‌هایی پشت‌پرده تشکیل این کمیته در ایران درست همزمان با مطرح شدن سند ۲۰۳۰ است؟ چرا این طرح ۲۹ سال مسکوت ماند؟

مسئله جالب‌تر اینکه در ساختار اعضای این کمیته از مجلس خبرگان رهبری و پژوهشکده رویان تا بنیاد حکمت و فلسفه ایران به چشم می‌خورد. به راستی چه نیازی به حضور این اسامی در این کمیته است؟

حال اما مسئول حراست دانشگاه محیط‌زیست کرج در گفت‌وگو با خبرنگار خبرگزاری دانشجو با بیان اینکه نمی‌توان برگزاری این مراسم را تکذیب کرد و در سایت یونسکو نیز آمده است، اظهار داشت: «با اینکه هماهنگی برگزاری این همایش در دانشگاه انجام شده بود. فعلا برگزاری این همایش در حال حاضر به صلاح نیست و شاید در زمان آینده برگزار شود.»

در پایان سؤال این است که «فعلا برگزاری این همایش در حال حاضر به صلاح نیست و شاید در زمان آینده برگزار شود» یعنی با تفاسیر گفته شده و محرز شدن اسرائیلی بودن این طرح در آینده قرار است این طرح مجددا اجرا شود؟!

رکوردزنی کمیّت دانشجویان علوم انسانی!

کوتاه از آموزش عالی

گروه پژوهش‌های آماری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وضعیت دانشجویان گروه تحصیلی علوم پایه در سال تحصیلی ۹۶-۹۵ را مورد بررسی قرار داد.

طبق این بررسی‌ها چهار میلیون و ۸۳ هزار و ۱۲ نفر در رشته‌های علوم انسانی، علوم پایه، علوم پزشکی، فنی و مهندسی، کشاورزی و دامداری و هنر مشغول به تحصیل هستند.

در رشته علوم انسانی یک میلیون و ۹۱۱ هزار و ۹۹۹ نفر، علوم پایه ۲۴۱ هزار و ۳۳ نفر، علوم پزشکی ۲۶۰ هزار و ۹۶۸ نفر، فنی و مهندسی یک میلیون و ۱۷۶ هزار و ۷۴۶ نفر، کشاورزی و دامداری ۱۶۰ هزار و ۳۰۷ نفر و در گروه هنر ۳۳۱ هزار و ۹۵۹ نفر تحصیل می‌کنند.

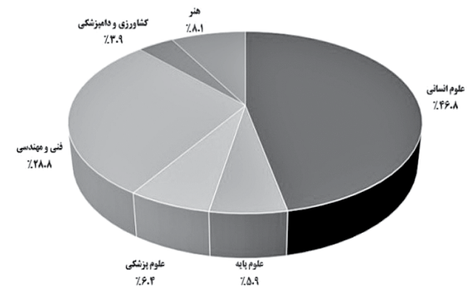

فراخوان نمایشگاه دستاوردهای دانشجویی «همت۴»

چهارراه کالج

نمایشگاه دستاوردهای دانشجویی «همت۴» توسط قرارگاه شهید احمدی‌روشن بسیج دانشجویی در آذرماه ۹۶ در محل دانشگاه اصفهان برگزار خواهد شد.

بنابراین گزارش، این نمایشگاه در راستای تحقق بخشیدن به اهداف مشخص شده در سیاست‌های اقتصاد مقاومتی و کمک به دانشجویان برای ارتباط با بازار مصرف و شناساندن محصولات دانشجویی به مسئولان و بازار مصرف برگزار می‌شود.

گفتنی است، این نمایشگاه تاکنون توانسته ارتباطات خوبی برای دانشجویان فراهم کند و در نمایشگاه همت۳ ،دانشجویان موفق به عقد بیش از ۲۰۰ میلیون تومان قرارداد شدند که این رقم در حال افزایش است!

لازم به ذکر است، دانشجویان می‌توانند در همه زمینه‌ها دستاوردهای خود را در نمایشگاه همت عرضه کنند؛ همچنین مهلت ارسال آثار هم تا ۲۰ آبان ماه ۹۶ خواهد بود.

دانشجویان می‌توانند برای کسب اطلاعات بیشتر به کانال اطلاع‌رسانی نمایشگاه همت به آدرس @hemmatexpo در شبکه‌های اجتماعی مراجعه کنند.

قاب دانشگاه

* تصاویری از دیدار جمعی از دانشجویان نخبه، نفرات برگزیده المپیادهای علمی، رتبه‌های برتر کنکور و اعضای بنیاد ملی نخبگان، با رهبر معظم انقلاب اسلامی.

قابل توجه اساتید حوزه و دانشگاه
تشکل‌های دانشجویی، دانشجویان و طلاب محترم

«صفحه دانشگاه کیهان» از اخبار، بیانیه‌ها، مقالات، یادداشت‌ها و تحلیل‌های فرهنگی یا سیاسی مرتبط با مقولات دانشجویی استقبال می‌کند. علاقه‌مندان می‌توانند فایل حروفچینی شده مطالب مدنظر خود را به رایانامه Daneshgah@Kayhan.ir یا نمابر ۳۳۱۱۱۱۲۰-۰۲۱ ارسال نمایند. بدیهی است که روزنامه کیهان در ویرایش، تلخیص، انتشار یا عدم انتشار متون ارسالی، آزاد است.

بررسی سوابق و اهم برنامه‌های وزیر پیشنهادی علوم در دولت دوازدهم

گزینه‌ای که سرانجام پیشنهاد شد!

بالاخره پس از کش و قوس‌های فراوان و تاخیرات مکرر در معرفی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری دولت دوازدهم، طی هفته جاری رئیس دولت در نامه‌ای به مجلس شورای اسلامی «منصور غلامی» را به عنوان وزیر پیشنهادی علوم معرفی نمود.

پس از اعلام نام منصور غلامی جهت تصدی پست وزارت علوم به مجلس، حجم زیادی از انتقادات متوجه این انتخاب شد چراکه بسیاری از جریانات تمامیت‌خواه هوادار دولت، گزینه معرفی‌شده را واجد حداقل‌های تجدیدنظرطلبی دانسته و گزینه‌های دیگری را در سر می‌پروراندند.

از سوی دیگر اما می‌توان مخالفت شدید و بی‌مهره جریانات تجدیدنظرطلب در قبال وزیر پیشنهادی را در راستای حساسیت‌زدایی از نامبرده در گذر از مانع رای اعتماد نمایندگان تحلیل نمود. شاهد این مدعا، سابقه حضور رئیس دانشگاه بوعلی همدان در جمع متحصنین معلوم‌الحال مجلس ششم و همراهی با ایشان است که خود شاید پشت پرده سناریوی اعتراضات به گزینه پیشنهادی وزارتخانه دانشگاهیان را بیش از پیش روشن می‌کند!

فارغ از تحلیل بیشتر انگیزه‌های مکتوم در معرفی گزینه پیشنهادی وزارت علوم، اما بهتر است تا نگاهی به بیوگرافی و سوابق رئیس فعلی دانشگاه بوعلی همدان بیندازیم:

منصور غلامی در سال ۱۳۳۲ در شهر همدان، متولد شد. وی استاد تمام دانشکده کشاورزی دانشگاه بوعلی سینا است.

غلامی ریاست این دانشگاه را در دولت‌های هفتم و هشتم (به ریاست سید محمد خاتمی) و دولت‌های یازدهم و دوازدهم (به ریاست حسن روحانی) بر عهده داشته است.

غلامی تحصیلات خود را در استرالیا به پایان رسانده و دارای مدرک دکتری علوم باغبانی از دانشگاه آدلاید استرالیا است. وی مدرک کارشناسی خود را در سال ۱۳۵۵ در رشته ترویج و آموزش کشاورزی از مدرسه عالی کشاورزی همدان گرفت.

غلامی در سال ۱۳۶۴ مدرک کارشناسی ارشد خود را در رشته علوم باغبانی از دانشگاه تربیت مدرس اخذ کرد و در همان سال تا سال ۱۳۶۷ ریاست دانشکده کشاورزی دانشگاه بوعلی سینا را عهده‌دار بود.

او در سال ۱۳۷۰ برای تحصیل در مقطع دکتری به دانشگاه آدلاید استرالیا رفت و در سال ۱۳۷۴ در مقطع دکترای رشته علوم باغبانی از این دانشگاه فارغ‌التحصیل شد و به ایران بازگشت.

از سوابق و فعالیت‌های وی می‌توان به موارد پایین اشاره کرد:

عضو جهاد سازندگی همدان از سال ۱۳۵۹ تا ۱۳۶۰ و مسئول اردوگاه روستایی، سرپرست دانشکده کشاورزی شهرکرد وابسته به دانشگاه اصفهان از سال ۱۳۶۰ تا ۱۳۶۲ و عضو جهاد دانشگاهی اصفهان، رئیس دانشکده کشاورزی دانشگاه بوعلی سینا از ۱۳۶۴ تا ۱۳۶۷.

معاون اداری و مالی دانشگاه بوعلی سینا از سال ۱۳۶۷ تا ۱۳۶۹، رئیس دانشکده کشاورزی دانشگاه بوعلی سینا از ۱۳۶۹ تا ۱۳۷۰، معاون اداری و مالی دانشگاه بوعلی سینا از سال ۱۳۷۵ تا ۱۳۷۶، رئیس دانشگاه بوعلی سینا از سال ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۳، رئیس دانشگاه بوعلی سینا و از ۱۳۹۳ تا کنون، مدیر مسئول مجله پژوهش کشاورزی و سردبیر مجله تا ۱۳۹۳.

عضو هیئت امنای دانشگاه بوعلی سینا، عضو هیئت امنای پارک علم و فناوری همدان، عضو هیئت امنای دانشگاه لرستان، رئیس کمیسیون دائمی هیئت امنای دانشگاه لرستان.

عضو هیئت امنای مؤسسه آموزش عالی نور دانش، عضو هیئت ممیزه دانشگاه بوعلی سینا از سال ۱۳۹۳ تا کنون، رئیس دانشگاه بوعلی سینا از سال ۱۳۹۳ تا کنون، راه‌اندازی و عضویت در بخش امور فرهنگی بنیاد امور مهاجرین جنگ تحمیلی در سال ۱۳۵۹، عضویت و همکاری در جهاد دانشگاهی دانشگاه اصفهان ۱۳۶۰ تا ۱۳۶۲.

عضو انجمن اسلامی مدرسین دانشگاه‌های کشور از ابتدای تأسیس، عضو شورای مرکزی انجمن اسلامی دانشجویان ایرانی در آدلاید استرالیا در دوره تحصیل دکتری، عضویت در شوراها و کارگروه‌های مختلف در دانشگاه بوعلی سینا و استان همدان در دوره‌های متوالی مسئولیت‌های اجرایی.

غلامی دارای بیش از سی عنوان مقاله چاپ شده در مجلات خارجی و بیش از سی عنوان مقاله چاپ شده در مجلات داخلی و همچنین بیش از بیست عنوان مقاله ارائه شده در کنفرانس‌های داخلی و دارای چهار عنوان ترجمه و تألیف کتاب است.

وی در کارنامه علمی خود بررسی و همکاری در ۱۷ طرح پژوهشی را نیز دارد و استاد مشاور و راهنمای بیش از چهل پایان‌نامه دکتری بوده است.

منصور غلامی اما در نخستین گفت‌وگو پس از طرح نامش بعنوان وزیر پیشنهادی علوم با خبرگزاری‌ها، مهم‌ترین برنامه‌های خود را این‌گونه تشریح کرده است:

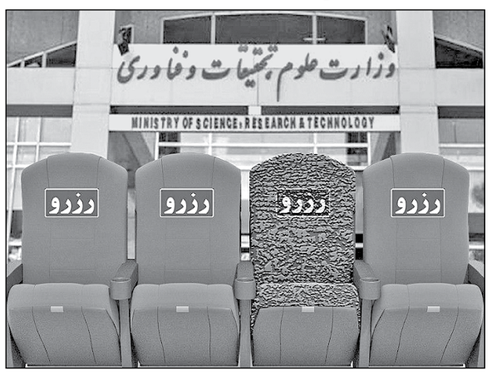

غلامی درباره برخی از برنامه‌های خود برای تصدی پست وزارت علوم گفت: اولین برنامه من برای دانشگاه‌ها، توسعه فضاهای بانشاط و امیدانگیز در مجموعه چهارچوب قوانین و اجرایی کردن قوانینی است که شاید به آنها کمتر توجه شده است.

وی به اشتغال دانشجویان اشاره کرد و ادامه داد: باید برای‌اشتغال دانشجویان بعد از فارغ‌التحصیلی طرح ارائه داشته باشیم، توانمندسازی دانشجویان در حین تحصیل برای کارآفرینی و اینکه این توانایی را در دانشجویان در حین تحصیل ایجاد کنیم که بتوانند اشتغال یافته و برای خود و دیگران کارآفرینی کنند.

گزینه پیشنهادی وزارت علوم یادآور شد: در بحث فعالیت‌های علمی و تحقیقاتی نیز برنامه من، پیوند دانشگاه‌ها با جامعه است، یعنی مسائل و مشکلات جامعه توسط دانشگاه‌ها و با همکاری مشترک هر دو انجام شود.

وی ادامه داد: در بحث آموزش دوره‌های کارشناسی و کارشناسی ارشد، ظرفیت‌های دانشگاه‌های دولتی ممکن است با این دوره‌ها گرفته شود، درحالی که می‌توانند کارهای مهم‌تری انجام دهند، این دوره‌ها باید در دانشگاه‌های کوچکتر توزیع شود و همچنین بخش‌های غیردولتی نیز طبق قانون اصل ۴۴ بکارگرفته شود.

غلامی ادامه داد: دانشگاه‌های بزرگ براساس ماموریتی که دارند، باید به سمت کارهای برتر و دانشگاه‌های سطح جهان جهت‌دهی شوند و تعاملات بین‌المللی را تقویت کنند و از ظرفیت دانشگاه‌های کوچکتر برای حل مشکلات منطقه کمک گرفت.

وی به سند آمایش آموزش عالی اشاره کرد و افزود: مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی در مورد سند آمایش آموزش عالی به صورت دقیق و کارشناسی‌تر پیگیری شود که البته این کار در وزارت علوم شروع شده و با اجرای آن دانشگاه‌های ما جایگاه بهتری در کل کشور پیدا خواهند کرد.

وی درباره موضع خود نسبت به فعالیت تشکل‌های دانشجوی گفت: در مورد تشکل‌ها و فعالیت دانشجویان در تشکل‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی، آیین‌نامه‌های خوبی وجود دارد اگر این آیین نامه‌ها توسط دانشگاه‌ها خوب اجرا شود و هم دانشجویان خود را با این آیین‌نامه‌ها تطبیق دهند هیچ مشکلی رخ نمی‌دهد.

گزینه پیشنهادی وزارت علوم افزود: اگر مسئولی اصرار به اعمال یک سلیقه کند یا دانشجویان تقاضا داشته باشند که مسئولان خارج این آیین نامه‌ها فعالیت کنند، این اختلاف نظرها خود را به شکلی نشان می‌دهند که محدودیت برای دانشجویان ایجاد شده و یا غیره. لذا باید تلاش شود قانونمداری و اخلاق‌مداری بیش از سایر قسمت‌های جامعه در دانشگاه‌ها رشد کرده و مردم به محیط دانشگاهی با احترام نگاه کنند.

وی درباره برنامه خود درخصوص دانشجویان پولی گفت: باید در ازای پولی که در این پردیس‌ها اخذ می‌شود، استانداردهای کیفی رعایت شود، نظارت براین پردیس‌ها باید افزایش یابد.

غلامی تصریح کرد: ما در دنیا دانشگاه‌هایی پولی داریم که جز تاپ‌ترین دانشگاه‌ها هستند این به این معنی نیست که هر دانشگاهی که پول می‌گیرد کیفیت کمی دارد، لذا دقت نظارت‌ها باید افزایش یابد که اگر برای تحصیل پول هم پرداخت می‌شود تحصیلی با کیفیت و با دقت و نظارت باشد.

دانشگاه‌ها چگونه منابع مالی خود را تامین می‌کنند؟!

«اقتصاد مقاومتی» در دانشگاه‌های جهان

شاید بتوان گفت در ایران دانشجویی نیست که در طول دوره تحصیل و پس از آن جمله «بودجه نداریم» را از مسئولین دانشگاه نشنیده باشد. هرچه که در این چند سال تحصیل از دانشگاه خواستیم و گفتیم فلان مشکل را رفع کنید گفتند بودجه نداریم. فعالیت پژوهشی، بودجه نداریم؛ فعالیت سیاسی، بودجه نداریم؛ فعالیت ورزشی، بودجه نداریم؛ تجهیز آزمایشگاه‌ها، بودجه نداریم؛ تعمیر و تجهیز خوابگاه‌ها، بودجه نداریم و...!

قطعا یکی از دلایل کمبود بودجه در دانشگاه‌های کشور وابستگی شدید به بودجه دولتی است. در دانشگاه‌های غیردولتی و پردیس‌های خودگردان هم وابستگی بیش از حد به شهریه دانشجویان. این وابستگی باعث شده که آموزش عالی ایران به‌رغم وسعت حیطه وظایف و اهمیت رسالت‌هایش متاسفانه به دلیل شرایط عمومی اقتصادی و افزایش فشار بر هزینه‌های دولتی در سال‌های اخیر با محدودیت منابع مالی مواجه شود. گرچه بر اساس مصوبه ۱۵۶۷۴ مورخ اردیبهشت ماه ۱۳۶۲ هیئت دولت، دفتر ارتباط با صنعت در وزارت علوم تشکیل شد، پارک‌های علم و فناوری تاسیس شد، شرکت‌های دانش بنیان راه‌اندازی شد و هزاران تدبیر دیگر جهت استقلال دانشگاه از بودجه دولتی در این سالیان اتخاذ شد اما همچنان پول دولتی برای دانشگاه‌های ما چون هوا برای انسان است که اگر قطع شود حیات دانشگاه به خطر می‌افتد.

با این وضع مهم‌ترین اهداف دانشگاه‌ها که ارائه خدمات آموزشی و پژوهشی به جامعه و همچنین افزودن بر سرمایه‌های انسانی هر جامعه است به دلیل کمبود شدید مالی و کاهش حمایت‌های دولتی و حتی مردمی دچار مشکلات اساسی شده و نمی‌توانند به طور صحیح در جهت توسعه اقتصادی کشور عمل کنند. لذا تامین اعتبارات مالی مکفی یکی از مهم‌ترین چالش‌های پیش‌روی دانشگاه است. در همین رابطه به بررسی روش‌های مختلف تامین منابع مالی در دانشگاه‌های دنیا می‌پردازیم تا ببینیم دیگر کشورها چه تدبیری برای حل این مسئله اندیشیده‌اند.

* پشتوانه مالی یا ذخیره ارزی یک موسسه، به ویژه در آمریکا، مقدار جمع هدایای نقدی و اوقاف مالی هدیه شده به یک موسسه (همانند یک دانشگاه) است. برخی دانشگاه‌های آمریکا مثل دانشگاه‌های «آیوی لیگ» دارای پشتوانه مالی فراوان و در نتیجه خودکفا (غیروابسته به بودجه‌های دولتی) هستند. بطور مثال دانشگاه «هاروارد» با سرمایه کل ۲۹ میلیارد دلاری خود یک دانشگاه تماماً خصوصی است که بودجه سالیانه خود را از منابع گوناگون مانند صنعت، پروانه اکتشاف و اختراع، سرمایه‌داران و همچنین از دایره فارغ‌التحصیلان خود تامین می‌کند. سامانه دانشگاه «تگزاس» نیز از پشتوانه سرمایه خصوصی ۱۳/۵ میلیارد دلاری برخوردار است.

یکی از دلایل مهم موفقیت دانشگاه‌های آمریکایی در سالیان متمادی، حمایت روز افزون نهادهای غیردولتی، شرکت‌ها، و افراد خیّر آمریکا از نظام آموزش عالی کشورشان بوده است. این فرهنگ وقف به موسسات فرهنگی در هیچ جای دیگر دنیا نظیر ندارد. تنها در سال ۲۰۰۷، دانشگاه‌های آمریکا مجموعاً مبلغ ۳۰ میلیارد دلار هدایای نقدی دریافت نمودند.

بر اساس رتبه‌بندی تایمز در دومین دانشگاه جهان یعنی «استنفورد» نیز ۲۶درصد منابع مالی در سال ۲۰۱۲ از طریق موقوفات و هدایای خیرین تامین شده است. دانشگاه «کرنل» هم که یکی از بهترین دانشگاه‌های دنیا در بحث فنی مهندسی است و در رتبه‌بندی جهانی در هجدهم است بیش از ۲۷درصد منابع مالی این دانشگاه بوسیله هدایا و حامیان مالی تامین شده است.

* دانشگاه کاملاً رایگان در بسیاری از کشورهای دنیا وجود ندارد و اکثر دانشگاه‌ها از دانشجو شهریه دریافت می‌کنند. شهریه‌ها یکی از منابع اصلی تامین اعتبار دانشگاه‌ها هستند. این بخش شامل کلیه درآمدهای حاصل از امور آموزشی مانند دریافت شهریه از دانشجویان، هزینه اسکان در خوابگاه‌های دانشجویی، هزینه دریافتی بابت غذای دانشجویان و ... است. بطور مثال ۱۷درصد منابع مالی دانشگاه استنفورد و ۲۶درصد منابع مالی دانشگاه کرنل از شهریه دانشجوهاست.

در دانشگاه لندن نیز بخشی از تامین اعتبار متکی به شهریه دانشجوهاست، از دانشجویان لندنی سالانه حدود ۹هزار پوند و از دانشجویان دیگر کشورها سالیانه ۱۸هزار پوند شهریه دریافت می‌شود. البته از این میزان شهریه حدود ۱۰هزار پوند را دولت سالانه به دانشجویان مقیم می‌دهد و زمانی که دانشجو شغلی پیدا کرد به صورت ماهیانه از حقوق‌اش کسر می‌گردد.

* علاوه بر اینکه اکثر دانشگاه‌های دنیا منابع ثابتی (مانند کمک‌ها و شهریه‌ها) دارند، اما همواه کوشش می‌کنند تا راه‌های نوینی را برای تولید درآمد بیابند؛ استفاده از راهکارهای آموزشی و پژوهشی، بهره بردن از فروش انواع خدمات و ... از جمله منابع تامین مالی هستند که در سال‌های اخیر به آنها توجه بیشتری شده است.

سال ۲۰۱۱ پژوهشگران دانشگاه «ام‌آی‌تی» تحقیقی پیرامون شیوه‌های درآمدزایی از طریق توسعه فعالیت‌های اقتصادی دانش‌بنیان انجام دادند که حاوی نکات قابل تاملی است. نتایج این تحقیق نشان می‌دهد اگر شرکت‌های ایجاد شده توسط فارغ‌التحصیلان این دانشگاه را به صورت یک کشور فرض کنیم، در یک تخمین بدبینانه، مجموع درآمد سالیانه این شرکت‌ها با اقتصاد هفدهم دنیا برابری می‌کند.

به گزارش خبرگزاری دانشجو؛ همچنین در یک نگاه متعادل‌تر و بر پایه اطلاعات و تحلیل‌های این مطالعه ادعا شده است که ۲۵ هزار و ۸۰۰ شرکت فعال (تا پایان سال ۲۰۰۶) توسط فارغ‌التحصیلان این دانشگاه شکل گرفته که حدود ۳ میلیون و ۳۰۰ هزار نفر را به اشتغال درآورده و حجم درآمد سالیانه آنها حدود ۲۰۰۰ میلیارد دلار است که از این نظر با اقتصاد یازدهم دنیا برابری می‌کند. براساس آمار بانک جهانی و با درنظرگرفتن شاخص تولید ناخالص داخلی، ایران در سال ۲۰۱۲ کشور بیست و دوم دنیا بوده است.

این منبع درآمدی یکی از مهمترین بخش‌هایی است که مورد توجه دانشگاه‌های بزرگ دنیا قرار گرفته است. بدیهی است اگر مراکزی در داخل دانشگاه‌ها ایجاد شود که وظیفه آن یافتن مشتری و بازاریابی برای خدمات آموزشی، پژوهشی و مشاوره‌ای دانشگاه‌ها باشد. و برای دانشگاه‌ها این امکان فراهم شود که در پروژه‌هایی به صورت بلندمدت سرمایه‌گذاری کنند و بتوانند از سود حاصل از این سرمایه‌گذاری برای هزینه‌های دانشگاهی استفاده کنند، بسیاری از مشکلات تامین اعتبار دانشگاه‌های داخلی مرتفع خواهد شد.

* در سراسر دنیا هر کشور نظام آموزشی بومی خود را ایجاد کرده است و تفاوت‌های بسیاری وجود دارد. مثلا در کشور آلمان تنها ۳۷۹ موسسه آموزش عالی وجود دارد که تماما با بودجه عمومی اداره می‌شود. تحصیل رایگان در آلمان ریشه تاریخی دارد. در سال ۲۰۰۶ در ایالت ساکسون قانونی تصویب شد که تحصیل باید پولی باشد، این موضوع باعث شد تا جمعیت بسیاری از این ایالت مهاجرت کنند و سرانجام این قانون لغو و به حالت اولیه بازگشت. در آلمان شعار «این یک وظیفه اصلی سیاست است تا اطمینان حاصل شود که زنان و مردان جوان می‌توانند با کیفیت بالا و رایگان در آلمان تحصیل کنند» در تدوین قوانین آموزشی بسیار مورد توجه سیاستمداران است.

تا سال ۱۹۶۰ در آلمان دانشجویان خارجی خودشان هزینه تحصیل‌شان را پرداخت می‌کردند. پس از روی کار آمدن سوسیال دموکرات‌ها در آلمان سیاست گسترش آموزش عالی بر مبنای فرصت‌های برابر آموزشی اتخاذ شد. از سال ۱۹۷۱ به بعد یک سیستم کمک مالی دولتی ایجاد و هزینه تحصیل لغو شد. پس از روی کار آمدن دولت ائتلافی محافظه‌کار لیبرال در دهه ۸۰ مجددا هزینه تحصیل برقرار شد که از آن به عنوان اشتباه بزرگ یاد می‌کنند.

پس از فروپاشی دیوار برلین و یکی شدن آلمان شرقی و غربی بحث شهریه دانشگاه‌ها مجددا مورد توجه قرار گرفت. چند سال بعد در آلمان شرقی نیز هزینه تحصیل رایگان شد. در سال ۲۰۰۲ ایالت‌هایی که دولت محافظه کار داشتند هزینه تحصیل را مجددا برقرار کردند. در سال ۲۰۰۶ و با لغو شدن قانون اساسی آلمان همه دانشجویان مجبور بودند مبلغ ۵۰۰ یورو را به عنوان هزینه تحصیل به دانشگاه پرداخت کنند. گرچه در همین زمان نیز برلین و دولت‌های آلمان شرقی حاضر به دریافت هزینه از دانشجویان نبودند.

این بازی در آلمان ادامه داشت هربار که دولت سوسیال بر روی کار می‌آمد هزینه تحصیل لغو می‌شد و هربار که دولتی غیر سوسیال عنان کار را بدست می‌گرفت هزینه تحصیل از دانشجو دریافت می‌شد. در حال حاضر وضعیت کنونی اینگونه است که دانشگاه‌ها بر اساس مذاکراتی که با دولت می‌کنند بودجه سالانه یا دوسالانه دریافت می‌کنند و مابقی هزینه‌های دانشگاه باید از جذب پروژه‌های تحقیقاتی و فروش خدمات آموزشی و پژوهشی تامین شود. تقریبا ۸۰درصد بودجه دانشگاه‌ها در آلمان از سوی دولت تامین می‌شود.

* در استرالیا سیستم دانشگاه‌های CGS مطرح است. به این معنی که یکسری از دانشگاه‌های عضو این سیستم توسط دولت مرکزی حمایت مالی می‌شوند. در CGS بودجه دانشگاه‌ها بر اساس میزان جذب دانشجو از خارج استرالیا و میزان جذب پروژه‌های تحقیقاتی تعیین می‌شود. بر اساس آمار در بین سال‌های ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۵ حمایت مالی دولت از دانشگاه‌ها بر این اساس ۲۹درصد افزایش داشته است.

البته دانشگاه‌ها از منابعی چون تحقیق، مشارکت اجتماعی، پروژه‌های سرمایه، کمک‌های مالی و بورس تحصیلی تامین اعتبار می‌شوند اما به دلیل اینکه بازگشت سرمایه‌گذاری انجام شده در این زمینه‌ها بیش از یک سال طول می‌کشد بیشتر دانشگاه‌ها وابسته به بودجه دولتی هستند.

شاید جالب باشد بدانید در کشور ما حدود ۹۰ درصد بودجه دانشگاه‌ها از پول نفت و شهریه بدست می‌آید! و اگر این دو منبع روزی قطع شود دانشگاه‌ها قادر به ادامه حیات نخواهند بود. در اینجا تنها به چند مورد از منابع تامین اعتبار مالی دانشگاه‌ها اشاره شد. البته اگر بخواهیم به دانشگاه مستقل از بودجه دولتی برسیم در قدم اول باید شیر نفت موجود در وزارت علوم را بست تا با بودجه نفت دانشگاه‌ها را فربه نکند و دانشگاه‌های ما از مدل بچه پولدار نفتی خارج شوند.

در کشور ما حدود ۹۰ درصد بودجه دانشگاه‌ها از پول نفت و شهریه بدست می‌آید! و اگر این دو منبع روزی قطع شود دانشگاه‌ها قادر به ادامه حیات نخواهند بود. اما دانشگاه‌ها در سرتاسر جهان چگونه منابع مالی خود را تامین می‌کنند؟!

❖